

[Ledelse]

Jazzbizz

Jazzmusiker Carl Størmervil lære næringslivsledere å improvisere. Det holder ikke å trampe takten.

Liz Buer og Per Thrana (foto)

HOTEL CONTINENTAL EN fredag kveld: Bendik Hofseth avslutter sin saksofonsolo med en klagende, blå tone, og kaster et nesten umerkelig blikk bort på publikum. Klarer de det nå? Ja. Gudskjelov. De 18 ledertalentene fra tele-norsystemet klapper først litt nølende, så mer selvsikkert. Etter en time med jazz, powerpointpresentasjon og peptalk, har de lært at de skal klappe etter en solo på jazzkonsert. Det er én time siden de fikk budskapet inn første gang:

– Jeg skal vise hvordan vi alle kan bli jazzmusikere!
Trommeslager og foredragsholder Carl Størmervil preker på sitt nesten innfødte amerikansk. Han kaller seg en amerikaner i færekler, etter å ha bodd 15 år i USA, og nå gjør han karriere som jazzmessias.

Fire stille bassister? Trommer, bass, saksofon og piano. Omtrent som en riktig sammensatt ledergruppe. Du catcher melodien? Ikke? Altså, personene i en ledergruppe kan ikke

kun bestå av trommeslagere. Da blir det jo bare bråk. Og er det fire bassister, blir det fryktelig stille, for bassister er kjent for aldri å si et ord. Derfor: en ledergruppe må bestå av personer som behersker forskjellige instrumenter, og som har forskjellig temperament. Omtrent som en jazzkvartett. Først da blir det sving på sakene.

– Hvordan forberede seg når hver dag er forskjellig? Når alt skjer akkurat nå? spør mannen på powerpoint og trommer. Carl Størmervils grunnidé er at ledere trenger å lære improvi-

Jazzmusikere er eksperter på å samarbeide. De øver bestandig
Carl Størmervil

JAZZMESSIAS. Jazzfeeling i forretningslivet er tingen. I et globalisert og teknologidrevet arbeidsliv i stadig endring, er det viktigste å kunne improvisere, mener trommeslager Carl Størmervil. Fra venstre: Bendik Hofseth (sakso), Rune Klakegg (piano), Carl Størmervil (trommer) og Jan Olav Renvåg (bass).

[Jazzbizz]

LYTTER. Telenor-ledere på kurs må lære å lytte til jazz. Hvis ledere og eksperter lærer å lytte til hverandre, vil de også samspille bedre, mener mannen bak jazz- og businessforedraget, Carl Størmer. Han blir ekstra glad hvis kursdeltagerne kommer ut som jazzfrelste.

→ sasjon. Derfor jazz. Samt litt champagne til Telenor-talentene, som kan løse litt på snippen etter en ukes program på telegigantens lederskole Expand. Her er folk fra Bangladesh og Montenegro.

– Den største utfordringen i dag er å få eksperter til å jobbe sammen. Jazzmusikere er eksperter på å samarbeide. De øver bestandig, fortsetter Størmer.

Mannen som har klekket ut «jazz er tilnærmet lik ledelse»-teorien er, ikke uventet, masterutdannet og bevandret i både business og musikk. Han har lang erfaring som gründer og har jobbet som tallknuser for et større advokatkontor på Wall Street. Han var i sin tid med å starte jazzgruppen som alltid spiller i smoking – The Real Thing, og under OL på Lillehammer var han ansvarlig for å profilere norsk musikk overfor utlandet. I dag kaller han seg «Consultainer». Størmer mener at noe av det viktigste ledere kan lære seg i dag, er improvisasjon.

– Jeg har vært overrasket over å se hvor dårlige ledere er på kreative prosesser. I stedet for dialog, går folk i diskusjon med én gang, sier han til DN.

Leksjon 1: Lytte. Størmer mener det blir mer og mer etterspørsel etter «soft-skills», i tillegg til hard-skills. Selv beveger han seg hurtig mellom powerpoint og trommesett. Fra legendariske Miles Davis-låter til grafikk som viser hvordan ulike aktiviteter befinner seg på en skala mellom planlagt og improvisert. Jazz. Stevnemøter. Krig. Skrivning. Sport. Til og med en tsunami kan plasseres på en skala over hvordan man håndterer den.

Musikerne spiller Miles Davis' «All blues» og enkelte av Telenors ledertalenter beveger rytmisk på leggen.

Det folk må lære, mener Størmer, er å lytte og tilpasse seg konteksten. Det er det jazzmusikere gjør. Dessuten har de det morsomt. De er lidenskapelige. Og først og fremst lytter de til hverandre, og støtter hverandre i de ulike rollene. Det gjør at de kan improvisere. Det er risikabelt å improvisere, men risikoen fordeles mellom musikerne.

Jeg kunne nøyaktig relatere dette til mitt eget arbeid. Vi legger ikke nok vekt på å lytte til de andre

Ruza Sabanovic, Montenegro, deltager på Telenors lederprogram

Plutselig går Størmers pc ad undas. Det skjer ingenting på lerretet lenger. Er det en del av forestillingen?

– Så hva gjør vi nå? Vi fortsetter uten pc, og improviserer, sier han. Heldigvis vil folk høre mer musikk. «Autumn Leaves», og nå er publikum så trygge på jazzatferden at de klapper for Bendik Hofseth uten å nøle. Så forteller Størmer om den gangen han lyttet til sin egen musikk på bånd.

– Jeg oppdaget at jeg spilte for mye. Jo mindre du spiller, jo bedre høres det ut.

Kreativt underskudd. Det smarte med Størmers konsept er at han kan reise rundt med powerpointutstyret sitt over hele verden og raske sammen jazzmusikere der han måtte finne seg. Siden nesten alle musikere kjen-

ner et grunnrepertoar kan de fleste jazzmusikere spille sammen, uansett om de befinner seg i Ungarn eller Ulan Bator. Denne kvelden har consultaineren fått med seg Rune Klakegg på trommer, Bendik Hofseth på saksofon og Jan Olav Renvåg på bass. Akkurat disse fire har aldri spilt sammen før. Slik får Størmer illustrert poenget sitt: Når ledere og eksperter skal få til et vellykket samarbeid, må de lytte og improvisere.

– Jeg kunne nøyaktig relatere dette til mitt eget arbeid. Vi legger ikke nok vekt på å lytte til de andre, sier Ruza Sabanovic fra Montenegro, som deltar på Telenors lederprogram.

Når Carl Størmer reiser rundt med jazz/business-opplegget sitt, møter han et takknemlig publikum.

– Det er et kjempeunderskudd på emosjonell energi i næringslivet. Det er som å trykke på en knapp, så løsner det.

Så intenst lytter businessfolk, at musikerne må skjerpe seg skikkelig.

– Det er et bedre publikum enn på jazzklubb i grunnen. Mer åpne, sier Rune Klakegg som ofte har steppet inn i Carl Størmers foredrag.

Mestselgende improvisasjon. Det kan hende det gjør inntrykk på forretningshjerner å høre at «Kind of Blue» fra 1962, som ble spilt inn på tre timer, er verdens mestselgende jazzalbum. Gruppen hadde aldri spilt stykkene før opptakene startet. Alt på platen er førsteopptak fra møtet mellom Miles Davis, John Coltrane, Bill Evans, Paul Chambers, Wyn Kelly, Julian Adderly og James Cobbs. Men så må man også kunne kalle dem en riktig sammensatt ekspertgruppe.

Snart går flyene hjem til Montenegro og Bangladesh. Carl Størmer skal hjem til Nordberg.

– Du mener altså at business kan lære mye av jazz. Men kan jazz lære noe av business?

– Jaa, sier Størmer, kanskje en tanke mer nølende enn ellers.

– Analyse og syntese. Dessuten, sier han, og her vet han hva han snakker om, oppvokst i et kunstnerhjem som han er:

– Dessuten er musikere bestandig blakke. ☹